Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/2365

26.11.2025

UREDBA (EU) 2025/2365 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 12. novembra 2025

o preprečevanju izgube plastičnih peletov za zmanjšanje onesnaževanja z mikroplastiko

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Mikroplastika je vseprisotna, obstojna in se prenaša prek meja. Je škodljiva za okolje in potencialno škodljiva za zdravje ljudi. Škoda, ki jo mikroplastika povzroča okolju in potencialno zdravju ljudi, se lahko še poveča, kadar so prisotni skrb vzbujajoči škodljivi kemični aditivi in druge snovi, dodani v fazi proizvodnje in predelave. Mikroplastika se zlahka prenaša po zraku in celinskih površinskih vodah ter z oceanskimi tokovi, in njena mobilnost je oteževalni dejavnik. Najti jo je mogoče v tleh, vključno s kmetijskimi zemljišči, jezerih, rekah, ustjih rek, na plažah, v lagunah, morjih, oceanih in oddaljenih, nekoč nedotaknjenih regijah. Njena prisotnost v tleh vpliva na lastnosti tal in povzroča spremembe tal, ki negativno vplivajo na rast nekaterih rastlin. Vplivi mikroplastike na morsko okolje so obširno dokumentirani. Mikroplastiko v morskem okolju je skoraj nemogoče zbrati in znano je, da jo zaužijejo številni organizmi in živali ter da povzroča škodo biotski raznovrstnosti in ekosistemom. Plastični peleti so lahko v vodnem okolju obstojni več desetletij, morske živali, zlasti morske ptice in morske želve, ki jih zaužijejo, pa lahko utrpijo telesne poškodbe ali poginejo. Mikroplastika prispeva tudi k podnebnim spremembam, saj je dodaten vir emisij toplogrednih plinov in pritiska na ekosisteme. Bistven del problema je zmožnost mikroplastike, da deluje kot prenašalec adsorbiranih strupenih snovi ali patogenih mikroorganizmov. Ljudje so mikroplastiki izpostavljeni prek zraka in z uživanjem hrane. Vse večja ozaveščenost glede prisotnosti mikroplastike v prehranski verigi lahko spodkoplje zaupanje potrošnikov in ima gospodarske posledice. Na območjih, kjer pride do izpustov, bi lahko nastali negativni gospodarski učinki na dejavnosti, kot so gospodarski ribolov in kmetijstvo, pa tudi rekreacija in turizem.

(2) Skupina glavnih znanstvenih svetovalcev Komisije je v svojem mnenju z dne 30. aprila 2019 z naslovom „Okoljska in zdravstvena tveganja onesnaževanja z mikroplastiko“ navedla, da obstajajo pomembni razlogi za zaskrbljenost in za sprejetje previdnostnih ukrepov.

(3) Plastični peleti so vsi materiali za oblikovanje, ki so primarnega oziroma sekundarnega izvora ali obeh ter vsebujejo polimere, ne glede na to, ali so pridobljeni iz biomase ali pa naj bi se sčasoma biološko razgradili. Uporabljajo se predvsem pri proizvodnji plastičnih izdelkov prek oblikovanja, kar zajema oblikovanje v ožjem smislu, ekstrudiranje, penjenje, tvorjenje filma, komprimiranje ali vbrizgavanje. Lahko pa se uporabljajo tudi pri proizvodnji izdelkov, ki niso iz plastike, kadar so takšni peleti kemično inkapsulirani v matriks, kot je lahek beton, ali fizično vsebovani v izdelku, kot je asfalt. Lahko vsebujejo kemične aditive in so lahko v različnih oblikah, kot so plastični granulat, zrnca, kosmiči, smole, valji, kroglice, prah, mikroprah, mikrokroglice in aglomerati. Običajno imajo premer od 2 do 5 milimetrov, lahko pa so tudi manjši ali večji.

([1]) UL C, C/2024/2487, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2487/oj.
([2]) UL C, C/2024/3675, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3675/oj.
([3]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 22. septembra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 2025 (še ni objavljeno Uradnem listu).

(4) Prah plastičnih peletov je industrijski ostanek pri ravnanju s plastičnimi peleti, njihovem mletju ali predelavi, ki se ne uporablja pri proizvodnji plastičnih izdelkov in zato ne spada na področje uporabe opredelitve plastičnih peletov iz te uredbe. Nastajanje takšnega prahu je težko preprečiti, vendar ga je mogoče karseda zmanjšati. Ekstrahirati bi ga bilo treba s filtri ali zajemalnimi napravami kot zdravstveni in varnostni ukrep pri delu.

(5) Izguba plastičnih peletov je tretji največji vir nenamerno izpuščene mikroplastike v okolje v Uniji in posledica slabih praks ravnanja v vseh fazah dobavne verige plastičnih peletov, kar zajema proizvodnjo, vključno z recikliranjem, pripravo matičnih zmesi, dodajanje aditivov, pretvorbo, predelavo, distribucijo, prevoz, tudi po morju, in druge logistične dejavnosti, skladiščenje, pakiranje ter čiščenje posod in rezervoarjev za plastične pelete. Zato je pristop, ki temelji na dobavni verigi, bistven za zagotovitev, da so vsi gospodarski akterji, ki so vključeni v ravnanje s plastičnimi peleti, zavezani k preprečevanju izgube. Evropska industrija, ki proizvaja plastiko, je leta 2015 začela postopoma sprejemati mednarodni program Operation Clean Sweep® (OCS) kot prostovoljno zavezo. V okviru tega programa vsako podjetje, ki izdeluje plastične pelete ali ravna z njimi, priznava pomen ničelne izgube plastičnih peletov in se zavezuje k sprejetju najboljših praks. Čeprav podpisniki OCS takšne prakse na splošno dobro razumejo, se te ne izvajajo v celoti. Industrija plastike program OCS še vedno ne izvaja v zadostni meri.

(6) Vplivi onesnaževanja z mikroplastiko na okolje in zdravje ljudi vzbujajo skrb skoraj povsod po svetu. Nekatere države članice so sprejele ali predlagale namenske ukrepe. Vendar bi raznovrstne nacionalne omejitve lahko ovirale delovanje notranjega trga.

(7) V sklopu boja proti onesnaževanju s plastiko je Komisija v sporočilu z dne 16. januarja 2018 z naslovom „Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu“ potrdila tveganja, povezana z mikroplastiko, in pozvala k sprejetju inovativnih rešitev za različne vire mikroplastike. Komisija je svojo zavezo ponovno potrdila v svojih sporočilih z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru, z dne 11. marca 2020 o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo in z dne 12. maja 2021 o akcijskem načrtu za ničelno onesnaževanje. Akcijski načrt za ničelno onesnaževanje med svojimi cilji za leto 2030 navaja 30-odstotno zmanjšanje količine mikroplastike, izpuščene v okolje.

(8) Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) obravnava onesnaževanje z mikroplastiko z uvedbo omejitve dajanja v promet mikroplastike, ki je namerno dodana v izdelke, saj uporaba sintetičnih polimernih mikrodelcev kot takih ali namerno dodanih v izdelkih povzroča precejšnje onesnaževanje z mikroplastiko, takšno onesnaževanje pa pomeni nesprejemljivo tveganje za okolje.

(9) Pogodbenice Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: Konvencija OSPAR) so junija 2021 sprejele Priporočilo OSPAR 2021/06 o zmanjšanju izgube plastičnih peletov v morsko okolje (v nadaljnjem besedilu: Priporočilo OSPAR 2021/06), katerega namen je zmanjšati morske odpadke s spodbujanjem pravočasnega razvoja in izvajanjem učinkovitih in usklajenih standardov za preprečevanje izgube peletov in shem certificiranja za celotno dobavno verigo plastike. Mednarodna pomorska organizacija (IMO), ki preučuje ukrepe za zmanjšanje tveganja, povezanega s prevozom plastičnih peletov po morju, je izdala nezavezujočo okrožnico MEPC.1/Circ 909 o priporočilih za prevoz plastičnih peletov v tovornih zabojnikih po morju (v nadaljnjem besedilu: MEPC.1/Circ 909). V zvezi s tem morajo Unija in njene države članice pozorno spremljati vsakršen prihodnji razvoj dogodkov na ravni IMO in imeti vodilno vlogo pri zagotavljanju visoke ravni varstva okolja glede tega vprašanja, na primer z določitvijo visokega standarda varstva.

(10) Unija in njene države članice so v prispevku Unije, ki so ga predložile Programu za okolje Združenih narodov (ZN) pred drugim zasedanjem medvladnega pogajalskega odbora o mednarodnem pravno zavezujočem instrumentu o onesnaževanju s plastiko (INC-2), poudarile potrebo po tem, da prihodnji instrument vključuje ukrepe za zmanjšanje nenamernih izpustov mikroplastike.

([4]) Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

(11) Čeprav obstajajo pravni akti Unije o preprečevanju odpadkov, onesnaževanja, morskih odpadkov in kemikalij, ni posebnih pravil Unije, ki bi preprečevala izgubo plastičnih peletov kot vir onesnaževanja z mikroplastiko v celotni dobavni verigi. Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) določa osnovna načela za ravnanje z odpadki in uvaja splošne obveznosti za države članice glede sprejetja ukrepov za preprečevanje nastajanja odpadkov. Te splošne obveznosti bi bilo treba dopolniti z obravnavo določenih vidikov in zahtev za skrbno ravnanje s plastičnimi peleti, zato da ti ne bi postali odpadek.

(12) Proizvodnja polimernih materialov v industrijskem obsegu sicer sodi na področje uporabe Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([6]), vendar pa druge dejavnosti, kot so predelava, prevoz ali skladiščenje plastičnih peletov, ki jih običajno izvajajo mala in srednja podjetja, niso zajete z navedeno direktivo. Tudi referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah v proizvodnji polimerov iz avgusta 2007, ki je bil pripravljen na podlagi Direktive Sveta 96/61/ES ([7]), ne obravnava samega vprašanja izgube plastičnih peletov.

(13) Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) obravnava spremljanje in ocenjevanje vplivov mikroodpadkov, vključno z mikroplastiko, na obalno in morsko okolje. Pripravljena je bila posodobitev prvih smernic za spremljanje morskih odpadkov, da bi se harmonizirale metodologije, tudi glede spremljanja prisotnosti in porazdelitve plastičnih peletov vzdolž obale. Vendar Direktiva 2008/56/ES ne vključuje posebnih zahtev glede preprečevanja ali zmanjševanja izgube plastičnih peletov pri viru.

(14) Uredba Komisije (EU) 2023/2055 ([9]), ki spreminja Prilogo XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006, obravnava izgube sintetičnih polimernih mikrodelcev, tj. plastičnih peletov za uporabo na industrijskih območjih, kot izpusti, ki se jim je mogoče izogniti, in uvaja zahtevo glede letnega poročanja o ocenjeni količini mikroplastike, izpuščene v okolje. Čeprav ta zahteva ne vključuje metodologije za ocenjevanje izgub, je njen namen pridobiti več informacij o izgubi plastičnih peletov in izboljšati kakovost informacij, pridobljenih za ocenjevanje tveganj, povezanih s to mikroplastiko, v prihodnosti.

(15) Da bi se zagotovilo varno in odgovorno ravnanje s plastičnimi peleti v vseh fazah njihove dobavne verige ter s tem preprečile izgube v okolje in dosegel cilj ničelne izgube plastičnih peletov, je treba določiti zahteve za ravnanje s plastičnimi peleti v celotni dobavni verigi, in sicer pri proizvodnji, vključno z izhodnim materialom iz recikliranja, pripravi matičnih zmesi, dodajanju aditivov, pretvorbi, predelavi, distribuciji, prevozu, skladiščenju, pakiranju ter čiščenju posod in rezervoarjev na čistilnih postajah. Ta uredba bi se morala uporabljati za vse subjekte, ki ravnajo s plastičnimi peleti v celotni dobavni verigi, ne glede na njihovo končno uporabo.

(16) V zahtevah glede ravnanja bi bilo treba upoštevati mednarodno priporočene dobre prakse ravnanja in obstoječe zahteve za ravnanje s plastičnimi peleti, ki jih je določila industrija v Uniji. V zvezi s tem je pomembno, da si Unija in njene države članice prizadevajo, da bi priporočila v MEPC.1/Circ 909 postala obvezna na mednarodni ravni. Poleg tega lahko Unija spodbuja razpravo na mednarodni ravni o obveznosti prevoznikov, da o prevozu plastičnih peletov v državi, ki ni država, v kateri imajo sedež, uradno obvestijo pristojne organe.

([5]) Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

([6]) Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah in emisijah iz živinoreje (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

([7]) Direktiva Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (UL L 257, 10.10.1996, str. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/61/oj).

([8]) Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([9]) Uredba Komisije (EU) 2023/2055 z dne 25. septembra 2023 o spremembi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) glede sintetičnih polimernih mikrodelcev (UL L 238, 27.9.2023, str. 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj).

(17) Glede na škodljivost plastičnih peletov, kadar se izgubijo v okolje, in ob upoštevanju splošne obveznosti gospodarskih subjektov in prevoznikov, da preprečijo izgubo plastičnih peletov, kot je določena v tej uredbi, je primerno določiti posebne zahteve glede informacij, in sicer v obliki piktograma in opozorilne izjave. Da bi zmanjšali breme gospodarskih subjektov in prevoznikov, bi moralo biti mogoče takšne zahteve izvajati ob upoštevanju že obstoječih obveznosti iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. V odstavkih 7 in 10 vnosa 78 navedene priloge so določene zahteve glede informacij za dobavitelje sintetičnih polimernih mikrodelcev. V tej uredbi bi bilo treba dobavitelje sintetičnih polimernih mikrodelcev razumeti kot vsakega proizvajalca, uvoznika, nadaljnjega uporabnika ali distributerja, ki daje na trg plastične pelete, ki so sintetični polimerni mikrodelci. Ustrezne informacije bi morali navesti na oznaki, embalaži, navodilu za uporabo ali varnostnem listu. Navedene ustrezne informacije bi morali biti sposobni zagotoviti pri zagotavljanju informacij, kot je določeno v vnosu 78, odstavek 10, Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Ker pa so lahko različni možni načini zagotavljanja navedenih ustreznih informacij različno učinkoviti pri prispevanju k izpolnjevanju splošne obveznosti preprečevanja izgub, je primerno, da Komisija oceni njihovo relativno učinkovitost v okviru pregleda te uredbe.

(18) Kadar se plastični peleti izpustijo v morsko okolje in se v njem raznesejo, lahko škodujejo živim virom in morskim organizmom ter ovirajo druge zakonite načine uporabe morja, kot sta ribolov in akvakultura. Ker plastični peleti pticam izgledajo kot ikre, zajemajo približno 70 % plastike, ki jo zaužijejo morske ptice, čeprav plastični peleti predstavljajo le 0,05 % plastičnih delcev v površinskih vodah. Takšni majhni plastični delci so bili odkriti v želodcih 63 od približno 250 svetovnih vrst morskih ptic. Poleg tega se ocenjuje, da so plastični peleti po teži drugi največji neposredni vir onesnaženja morja z mikroplastiko. Po ocenah naj bi se vsako leto v oceanih znašlo več milijard posameznih plastičnih peletov. Razlog za to so majhne in tudi obsežne izgube in razsutja na kopnem in morju v vseh fazah dobavne verige, zlasti med tranzitom plastičnih peletov. Poleg tega lahko plastične pelete naplavi na plaže in obale, kar negativno vpliva na turizem in dejavnosti na obali. V več izrednih dogodkih, v katere so bila vpletena morska plovila, je bilo v morsko okolje izpuščenih več ton plastičnih peletov, kar je imelo katastrofalne posledice za okolje in lokalne skupnosti. V nesreči plovila Toconao, ki je leta 2023 prizadela severno obalo Španije, je bilo na primer izgubljenih šest tovornih zabojnikov in eden izmed njih je vseboval tisoč 25-kilogramskih vreč plastičnih peletov. Zaradi tega je na galicijsko obalo naplavilo na milijone plastičnih peletov.

(19) Da bi obravnavali to vprašanje z vidika pomorskega prevoza, je Odbor IMO za varstvo morskega okolja leta 2024 odobril MEPC.1/Circ.909. Ker pa navedena priporočila niso pravno zavezujoča, bi morala Unija v skladu s svojo obveznostjo iz Pogodb glede ohranjanja, varstva in izboljšanja kakovosti okolja ter spodbujanja ukrepov na mednarodni ravni za reševanje globalnih okoljskih problemov, v tej uredbi uvesti zavezujoča pravila, da bi na tem področju prva na svetu dosegla višjo raven varstva okolja. Vkrcevalci bi morali zagotoviti, da so plastični peleti pakirani v kakovostno embalažo, da se informacije o prevozu pravočasno predložijo upravljavcu, agentu in kapitanu morskega plovila ter da je posebna zahteva za natovarjanje ustrezno izpolnjena. Upravljavci, agenti in kapitani morskih plovil bi morali na podlagi informacij o prevozu, ki jih prejmejo od vkrcevalcev, zagotoviti, da so tovorni zabojniki, ki vsebujejo plastične pelete, ustrezno natovorjeni in zavarovani tako, da se čim bolj zmanjšajo nevarnosti za morsko okolje, ne da bi se pri tem zmanjšala varnost morskega plovila in oseb na krovu. To pomeni, da bi bilo treba tovorne zabojnike, ki vsebujejo plastične pelete, natovoriti pod krov, kadar je to razumno izvedljivo, na izpostavljenih delih krova pa na zaščitenih območjih v sredini. Te zahteve dopolnjujejo splošna pravna okvira IMO in Unije o varnosti pomorskega prevoza in preprečevanju onesnaževanja z ladij, zlasti Direktivo 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([10]), s katero je bil vzpostavljen sistem za preprečevanje nesreč in onesnaževanja morja ob upoštevanju pravil mednarodnega prava.

(20) Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU bi morali zahteve za ravnanje s plastičnimi peleti izvajati po prednostnem vrstnem redu ukrepov, pri katerem je glavna prednostna naloga preprečevanje izpusta plastičnih peletov v okolje. Zato bi bilo treba kot prvi korak preprečiti razsutje plastičnih peletov iz primarnega skladiščenja med rutinskim ravnanjem in tako zmanjšati tveganje razsutja na najnižjo možno raven, vključno z izogibanjem kakršnemu koli nepotrebnemu ravnanju, na primer z zmanjšanjem števila pretovornih mest, in z uporabo kakovostne embalaže, čemur bi morala slediti zadrževanje razsutih plastičnih peletov, da bi se preprečila njihova izguba v okolje, in čiščenje po razsutju ali izgubi kot zadnji korak. Posredovanja za zadrževanje in čiščenje bi bilo treba izvajati tako, da se čim bolj zmanjša okoljska škoda, zlasti v občutljivih habitatih.

([10]) Direktiva 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/75/EGS (UL L 208, 5.8.2002, str. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

(21) Čeprav je cilj te uredbe preprečiti izgube plastičnih peletov pri vseh gospodarskih subjektih, prevoznikih iz EU in prevoznikih iz držav nečlanic EU, bi bilo treba prilagoditi obveznosti za mikro, mala in srednja podjetja, da se zmanjša njihovo breme. Po drugi strani pa se državam članicam ne bi smelo preprečiti, da uvedejo ali ohranijo strožje zaščitne ukrepe. Takšni ukrepi, vključno z ukrepi, ki veljajo za gospodarske subjekte, ki ravnajo z več kot 5 tonami plastičnih peletov, morajo biti skladni s Pogodbama.

(22) Da bi zagotovili sledljivost plastičnih peletov, s katerimi se ravna in ki se prevažajo v vsaki državi članici, ter da bi pristojnim organom omogočili učinkovito opravljanje pregledov skladnosti, morajo biti naprave ki ravnajo s plastičnimi peleti, in prevozniki, ki jih prevažajo, registrirani.

(23) Da bi preprečili izgube plastičnih peletov, bi morali gospodarski subjekti pripraviti, izvajati in stalno posodabljati načrt obvladovanja tveganja, vključno z oceno tveganja, v katerem opredelijo možnosti razsutij in izgub ter dokumentirajo zlasti obstoječo posebno opremo in postopke za preprečevanje in zadrževanje izgub plastičnih peletov ter čiščenje po njih. V načrtu obvladovanja tveganja bi bilo treba glede na naravo in velikost naprave ter obsega njene dejavnosti upoštevati tudi stroške in koristi dodatne opreme in postopkov za odzivanje na ugotovljena tveganja. Kadar so bili plastičnim peletom dodani aditivi, bi morali gospodarski subjekti upoštevati nevarne lastnosti zadevnih plastičnih peletov, kadar pa je verjetno, da bi takšni aditivi v primeru izgube plastičnih peletov povečali škodo za zdravje ljudi ali okolje, bi morali gospodarski subjekti razmisliti o vključitvi teh informacij v načrt obvladovanja tveganja.

(24) Da bi lahko pristojni organi preverili skladnost z zahtevami iz načrta obvladovanja tveganja, bi jim morali gospodarski subjekti predložiti načrt obvladovanja tveganja, ki so ga pripravili, skupaj z lastno izjavo o skladnosti ali certifikatom, kot je ustrezno.

(25) Gospodarski subjekti bi morali imeti možnost, da s pristopom, ki temelji na tveganju, določijo posebno opremo, ki jo je treba namestiti, ali postopke, ki jih je treba izvesti. Kljub temu bi morali imeti pristojni organi med preverjanjem skladnosti možnost zahtevati, da gospodarski subjekti spremenijo načrt obvladovanja tveganja, vključno s tem, da v določenem časovnem okviru sprejmejo katerega koli od ukrepov iz te uredbe, da se zagotovi ustrezno izpolnjevanje njenih zahtev.

(26) Da bi ocenili ustreznost načrta obvladovanja tveganja, pripravljenega za vsako napravo, bi morali gospodarski subjekti voditi evidenco o ocenjenih količinah izgube plastičnih peletov na leto ter skupnih količinah, s katerimi se ravna. Za zmanjšanje bremena za gospodarske subjekte bi morali imeti pristojni organi in preveritelji možnost, da informacije o ocenjenih izpuščenih količinah uporabijo v okviru obveznosti poročanja na podlagi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006.

(27) Od prevoznikov se zaradi narave njihove dejavnosti ne bi smelo zahtevati, da pripravijo in izvajajo načrt obvladovanja tveganja. Namesto tega bi morali sprejeti konkretne ukrepe, namenjene preprečevanju, zadrževanju in odpravljanju razsutij in izgub. Te ukrepe bi morali preverjati pristojni organi, predvsem med samim prevozom. Nekatere od teh ukrepov bi bilo treba izvajati pri nakladanju in razkladanju, ki sta žariščni točki za razsutja in izgube. Običajno so za nakladanje in razkladanje odgovorni gospodarski subjekti in prevozniki, za prevoz pa le prevozniki.

(28) Prevozniki iz držav nečlanic EU bi morali imenovati pooblaščenega zastopnika, ki bi moral delovati v njihovem imenu in na katerega bi se lahko obrnil kateri koli pristojni organ. Pooblaščeni zastopnik bi moral biti izrecno imenovan s pisnim pooblastilom prevoznika iz države nečlanice EU v zvezi s posebnimi obveznostmi iz te uredbe. Imenovanje takšnega zastopnika ne vpliva na pristojnost ali odgovornost prevoznika iz države nečlanice EU na podlagi te uredbe. V primeru neskladnosti prevoznika iz države nečlanice EU bi moral za pooblaščenega zastopnika, kar zadeva njegovo pooblastilo, veljati izvršilni postopek.

(29) Za uspešno izvajanje ukrepov, potrebnih za preprečevanje in zadrževanje izgube plastičnih peletov ter čiščenje po njej, sta potrebna polno sodelovanje in zavezanost osebja, zaposlenega pri gospodarskih subjektih, prevoznikih iz EU in prevoznikih iz držav nečlanic EU. Od gospodarskih subjektov, prevoznikov iz EU in prevoznikov iz držav nečlanic EU bi bilo treba zahtevati, da usposobijo svoje osebje v skladu z njegovimi specifičnimi nalogami in odgovornostmi, da bi poznalo in znalo namestiti, uporabljati in vzdrževati opremo ter izvajati postopke, potrebne za zagotavljanje skladnosti z zahtevami iz te uredbe, vključno s tem, kako spremljati izgube plastičnih peletov in o njih poročati. Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU bi morali, kadar je primerno, sprejeti korektivne ukrepe, po potrebi vključno z izboljšanjem obstoječe opreme in postopkov. Prav tako bi bilo treba od njih zahtevati, da spremljajo letno ocenjene količine izgub in vodijo evidenco o njih, da bi pomagali zapolniti vztrajne vrzeli v znanju.

(30) Srednja in velika podjetja imajo zaradi svoje velikosti običajno bolj zapleteno strukturo. Če upravljajo naprave, v katerih se ravna s plastičnimi peleti v količinah enakih ali večjih od praga 1 500 ton na leto, bi bilo treba od njih zahtevati, da za vsako napravo izvedejo dodatne ukrepe, kot sta izvedba letne notranje ocene in sprejetje programa usposabljanja, v katerem bodo obravnavane posebne potrebe usposabljanja in ureditve za program usposabljanja. Notranja ocena bi lahko zajemala področja, kot so ocenjene količine in vzroki izgub, oprema za preprečevanje, zadrževanje in čiščenje ali postopki, ki se izvajajo za preprečevanje prihodnjih izgub, in njihova učinkovitost, razprave z osebjem, pregledi opreme in vzpostavljenih postopkov ter revizija ustrezne dokumentacije.

(31) Od mikropodjetij ter malih, srednjih in velikih podjetij, ki upravljajo naprave, v katerih se ravna s plastičnimi peleti v količinah, manjših od praga 1 500 ton na leto, bi bilo treba zahtevati lastno izjavo o skladnosti. Prav tako bi jim bilo treba omogočiti dovolj časa, da dokažejo svojo skladnost.

(32) Podjetja, ki upravljajo naprave, v katerih se ravna s plastičnimi peleti v količinah enakih ali večjih od praga 1 500 ton na leto, so lahko odgovorna za večja tveganja izgube plastičnih peletov. Srednja in velika podjetja, ki upravljajo naprave, v katerih se ravna s plastičnimi peleti v količinah enakih ali večjih od praga 1 500 ton na leto, bi morala dokazati skladnost z zahtevami iz te uredbe s pridobitvijo in obnavljanjem certifikata, ki ga izdajo preveritelji. V skladu s pristopom, ki temelji na dobavni verigi, in ob omejitvi upravnega bremena bi morala mala podjetja, ki upravljajo naprave, v katerih se ravna s plastičnimi peleti v količinah enakih ali večjih od praga 1 500 ton na leto, dokazati skladnost s pridobitvijo certifikata, ki ga izdajo preveritelji in je veljaven pet let. Namen postopka certificiranja je tudi pomagati malim podjetjem, ki upravljajo naprave, v katerih se ravna s plastičnimi peleti v količinah enakih ali večjih od praga 1 500 ton na leto, pri določitvi ukrepov, ki so potrebni za izpolnjevanje zahtev iz te uredbe. Po izteku veljavnosti certifikata bi morala takšna mala podjetja dokazati skladnost tako, da pristojni organ vsakih pet let od zadnjega uradnega obvestila uradno obvestijo o posodobitvi svojega načrta obvladovanja tveganja in lastni izjavi o skladnosti, razen če se takšna mala podjetja pravočasno odločijo, da bodo še naprej dokazovala skladnost z obnovitvijo certifikata, ki so ga izdali preveritelji.

(33) Preveritelji, zlasti svetovalne službe, ne bi smeli opravljati nobene dejavnosti, ki bi lahko bila v nasprotju z njihovo neodvisnostjo presoje ali integriteto v zvezi z dejavnostmi certificiranja, za katere so akreditirani. Preveritelji so lahko akreditirani organi za ugotavljanje skladnosti ali okoljski preveritelji, ki imajo licenco za opravljanje preverjanja in potrjevanja v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([11]). Certifikat bi moral imeti enotni format, da se zagotovi homogenost informacij.

(34) Da bi pristojni organi lahko učinkoviteje preverjali skladnost na podlagi te uredbe, bi jih morali certifikacijski organi uradno obvestiti o rezultatih svojih ocen. Certifikati ne bi smeli vplivati na ocenjevanje skladnosti, ki ga opravijo pristojni organi.

(35) Pristojni organi bi morali za zagotovitev preglednosti nekatere informacije javno objaviti. To vključuje uradno obvestilo o upravljanih napravah, sodelovanje pri prevozu plastičnih peletov v Uniji, vključno z znatnimi spremembami tega, kar je bilo predhodno uradno sporočeno, imenovanje pooblaščenega zastopnika, načrte obvladovanja tveganja, lastne izjave o skladnosti, certifikate in dovoljenja, ki bi morali biti dostopni prek brezplačnega in neomejenega spletnega mesta, ki ga je mogoče zlahka najti. Vendar bi morali pristojni organi za zagotovitev varnosti in zaupnosti imeti možnost, da zadržijo določene podrobnosti, če bi njihovo razkritje ogrozilo varnost zadevnih naprav, varnost lokalnega prebivalstva ali druge javne interese. Komisija bi morala objaviti tudi sezname nacionalnih spletnih mest in pooblaščenih zastopnikov prevoznikov iz držav nečlanic EU, da se zagotovi širok dostop do teh informacij in hkrati ohrani poslovna tajnost.

([11]) Uredba (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES (UL L 342, 22.12.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1221/oj).

(36) Da bi se gospodarski subjekti registrirali v sistemu skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), morajo upoštevati okoljsko zakonodajo, vključno s to uredbo. Zato bi bilo treba šteti, da gospodarski subjekti, ki so registrirani v sistemu EMAS, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe, če okoljski preveritelj potrdi, da so zahteve iz te uredbe vključene v sistem okoljskega upravljanja teh gospodarskih subjektov in da se izvajajo. Takšni gospodarski subjekti bi zato morali biti izvzeti iz obveznosti certificiranja in uradnega obveščanja pristojnih organov o podaljšanju veljavnosti lastnih izjav in posodabljanja načrta obvladovanja tveganja. Poleg izvzetja, predvidenega za gospodarske subjekte, registrirane v sistemu EMAS, in zaradi zmanjšanja bremena drugih visoko integriranih sistemov bi morali gospodarski subjekti, ki pripravljajo in izvajajo druge sisteme okoljskega upravljanja za vsako napravo, imeti možnost, da so izvzeti iz skladnosti s to uredbo, če izpolnjujejo določena merila iz te uredbe.

(37) Pristojni organi bi morali preverjati, ali gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU izpolnjujejo obveznosti, določene v tej uredbi, pri čemer se po potrebi oprejo na ugotovitve, podane v okviru postopka certificiranja ali lastnih izjav. Takšno preverjanje bi moralo po potrebi temeljiti na okoljskih inšpekcijskih pregledih ali drugih ukrepih preverjanja in uporabljati pristop, ki temelji na tveganju. Inšpekcijske preglede bi bilo treba po možnosti uskladiti z inšpekcijskimi pregledi, ki se zahtevajo na podlagi drugih pravnih aktov Unije. Pristojni organi bi morali Komisiji zagotoviti informacije o izvajanju te uredbe.

(38) Države članice bi morale imeti možnost, da skladnost s to uredbo zagotovijo z dovoljenji, ki temeljijo na sistemu rednih inšpekcijskih pregledov naprav, da se preučijo vsi ustrezni vplivi na okolje, tudi vplivi razsutij in izgub. V državi članici, ki se odloči, da bo skladnost uveljavljala in preverjala s takšnim sistemom dovoljenj in rednih inšpekcijskih pregledov, bi morali biti gospodarski subjekti izvzeti iz obveznosti pridobitve certifikata ali predložitve lastne izjave o skladnosti za tiste naprave, za katere imajo dovoljenje, v katerem so predpisani pogoji, potrebni za skladnost s to uredbo. Za naprave, za katere se uporablja takšno izvzetje, bi morali gospodarski subjekti ustrezni pristojni organ uradno obvestiti o načrtu obvladovanja tveganja in njegovih rednih posodobitvah. Kadar se skladnost zagotavlja z dovoljenji, bi morale države članice sprejeti potrebne ukrepe za revizijo pogojev iz obstoječih dovoljenj in izdati nova dovoljenja, da se tako pravočasno zagotovi skladnost s to uredbo.

(39) V Direktivi 2008/98/ES je določeno, da morajo države članice od izvajalcev recikliranja zahtevati, da pridobijo dovoljenje, katerega pogoji zagotavljajo, da proizvodnja plastičnih peletov ne ogroža zdravja ljudi ali škodi okolju, zlasti z izogibanjem tveganjem za vodo, zrak, tla, rastline ali živali.

(40) Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU bi morali sprejeti korektivne ukrepe, potrebne za ponovno vzpostavitev skladnosti s to uredbo, da bi čim bolj zmanjšali posledice morebitnih izgub. Zahtevani korektivni ukrepi bi morali biti sorazmerni z ugotovljeno kršitvijo in njenimi pričakovanimi škodljivimi vplivi na okolje. Kadar pristojni organi ugotovijo kršitev te uredbe, bi morali o njej uradno obvestiti gospodarski subjekt, prevoznika iz EU ali prevoznika iz države nečlanice EU in zahtevati sprejetje korektivnih ukrepov za ponovno vzpostavitev skladnosti.

(41) Pristojni organi bi morali imeti minimalen nabor inšpekcijskih in izvršilnih pooblastil, da bi zagotovili skladnost s to uredbo, hitreje in učinkoviteje sodelovali med seboj ter gospodarske subjekte, prevoznike iz EU in prevoznike iz držav nečlanic EU, pooblaščene zastopnike, vkrcevalce, ter, kadar je to ustrezno, upravljavce, agente in kapitane morskih plovil, ki prevažajo plastične pelete, odvračali od kršenja te uredbe. Ta pooblastila bi morala zadostovati za soočanje z izzivi pri izvrševanju ter za preprečevanje, da bi gospodarski subjekti, ki ne izpolnjujejo zahtev, izkoristili vrzeli v sistemu izvrševanja s premestitvijo v države članice, katerih pristojni organi niso usposobljeni za boj proti nezakonitim praksam. Pristojni organi bi morali imeti možnost, da vsa dejstva in okoliščine primera uporabijo kot dokaze za namene svojega inšpekcijskega pregleda.

(42) Mikro, mala in srednja podjetja predstavljajo pomemben delež dobavne verige plastičnih peletov. Pri izpolnjevanju ustreznih obveznosti iz te uredbe bi se lahko soočala s posebnimi izzivi pri izvajanju in sorazmerno višjimi stroški. Komisija bi morala gospodarske subjekte in prevoznike ozaveščati o nujnosti preprečevanja izgub plastičnih peletov. Poleg tega bi morala Komisija v posvetovanju z vsemi ustreznimi deležniki pripraviti gradivo za usposabljanje, ki bi lahko bilo v različnih oblikah, vključno z navodili in tečaji, da bi gospodarskim subjektom in prevoznikom pomagala pri izpolnjevanju njihovih obveznosti, zlasti v zvezi z zahtevami pri oceni tveganja. V zvezi s tem bi bilo treba upoštevati priporočilo OSPAR 2021/06. Države članice bi morale zagotoviti dostop do informacij in pomoči, zlasti mikro in malim podjetjem, v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti in zahtev glede ocenjevanja tveganja. Pomoč, ki jo zagotovijo države članice, bi lahko vključevala tehnično podporo in posebno usposabljanje za vse osebje, ki ravna s plastičnimi peleti. Vključevala bi lahko tudi finančno podporo, tudi za namene certificiranja za mala podjetja, pa tudi dostop do financiranja. Ukrepi držav članic bi morali biti sprejeti ob upoštevanju veljavnih pravil o državni pomoči.

(43) Da bi se dosegla skupna podlaga za ocenjevanje izgub plastičnih peletov, je potrebna standardizirana metodologija, določena v harmoniziranem standardu, ki se sprejme v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]). V Uredbi (EU) št. 1025/2012 je določen postopek za nasprotovanje harmoniziranim standardom, kadar ti ne izpolnjujejo v celoti zahtev iz navedene uredbe.

(44) Za zagotovitev, da se dosežejo cilji te uredbe in učinkovito izvršujejo njene zahteve, bi morale države članice imenovati svoje pristojne organe, odgovorne za uporabo in izvrševanje te uredbe. V primeru, da je na ozemlju držav članic imenovan več kot en pristojni organ, bi morale države članice za zagotovitev učinkovitega izvajanja nalog pristojnih organov zagotoviti tesno sodelovanje med vsemi imenovanimi pristojnimi organi.

(45) Za zagotovitev skladnosti bi morali pristojni organi tudi izvajati potrebne ukrepe, vključno z inšpekcijskimi pregledi in zaslišanji na podlagi ustreznih informacij, kot so utemeljene pritožbe, ki jih vložijo tretje osebe. Tretje osebe, ki vložijo pritožbo, bi morale biti zmožne dokazati zadosten interes ali zatrjevati kršitev določene pravice.

(46) Države članice bi morale zagotoviti, da so za vse ukrepe, ki jih njihovi pristojni organi sprejmejo na podlagi te uredbe, na voljo učinkovita pravna sredstva v skladu s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Glede na ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije morajo sodno varstvo pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, zagotoviti sodišča držav članic. Poleg tega člen 19(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) državam članicam nalaga, da vzpostavijo pravna sredstva, ki so potrebna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije. V tem smislu bi morale države članice zagotoviti, da se javnosti, vključno s fizičnimi ali pravnimi osebami, zajetimi s to uredbo, zagotovi dostop do pravnega varstva v skladu z obveznostmi, ki so jih države članice sprejele kot pogodbenice Konvencije Ekonomske komisije ZN za Evropo (UN/ECE) o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah z dne 25. junija 1998 ([13]) (Aarhuška konvencija).

(47) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih oziroma sankcijah, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te uredbe, in zagotoviti njihovo izvajanje. Države članice lahko določijo pravila za upravne kazni in kazenske sankcije. Zaradi naloženih kazenskih sankcij in upravnih kazni pa v nobenem primeru ne bi smela biti kršena pravica, da se za isto kaznivo dejanje ne sodi ali kaznuje dvakrat (načelo *ne bis in idem*), kot jo razlaga Sodišče Evropske unije. Za najresnejše kršitve, za katere je odgovorna pravna oseba, kot so kršitve, ki so zelo resne zaradi svoje narave, obsega in ponavljanja, ali tiste, ki pomenijo znatno tveganje za zdravje ljudi ali okolje, bi morale države članice zagotoviti, da njihov nacionalni sistem kazni oziroma sankcij vključuje upravne denarne kazni, katerih najvišji znesek bi moral znašati vsaj 3 % letnega prometa te pravne osebe v Uniji v poslovnem letu pred letom, v katerem se naloži upravna denarna kazen. Za takšne kršitve bi morale države članice brez poseganja v obveznosti, ki jih imajo na podlagi Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([14]), imeti možnost, da poleg ali namesto tega naložijo kazenske sankcije, če so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

(48) Države članice bi morale po potrebi podpreti financiranje projektov, katerih cilji so čiščenje območij, onesnaženih s plastičnimi peleti, z uporabo okoljsko trajnostnih praks; zbiranje, obdelava in zagotavljanje informacij o izrednih dogodkih in nesrečah, ki povzročajo izgube, ter povezanih odzivih; izboljšanje poznavanja vplivov izgube plastičnih peletov na zdravje ljudi in okolje ter spodbujanje programov ozaveščanja, zlasti za najbolj prizadeta območja, kot so industrijska območja in pristanišča.

([12]) Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

([13]) UL L 124, 17.5.2005, str. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2005/370/oj.

([14]) Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/99/oj).

(49) Kadar je bila zaradi kršitve te uredbe povzročena škoda zdravju ljudi, bi morale države članice zagotoviti, da lahko posamezniki, ki so bili prizadeti, od zadevnih fizičnih ali pravnih oseb zahtevajo in prejmejo odškodnino za to škodo. Takšna pravila o odškodnini prispevajo k uresničevanju ciljev ohranjanja, varstva in izboljšanja kakovosti okolja in varovanja človekovega zdravja, kot je določeno v členu 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Prav tako podpirajo pravico do življenja, osebne celovitosti in varovanja zdravja iz členov 2, 3 in 35 Listine ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva iz člena 47 Listine. Poleg tega Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([15]) zasebnim strankam ne daje pravice do odškodnine zaradi okoljske škode ali neposredne nevarnosti takšne škode.

(50) Zato je primerno, da ta uredba obravnava pravico do odškodnine za škodo, ki jo utrpijo posamezniki, in zagotovi, da lahko posamezniki zaščitijo svoje pravice pred škodo, ki so jo zdravju povzročile kršitve te uredbe, da bi se s tem zagotovilo bolj učinkovito izvajanje te uredbe. Postopki v zvezi z odškodninskimi zahtevki bi morali biti oblikovani in se uporabljati tako, da ne onemogočajo ali pretirano otežujejo uveljavljanja pravice do odškodnine.

(51) Učinek te uredbe na procesno avtonomijo držav članic bi moral biti omejen na tisto, kar je potrebno za izpolnjevanje cilja varovanja zdravja ljudi prek varnega okolja, ki jih ta uredba uresničuje, in ne bi smel vplivati na druga nacionalna postopkovna pravila, ki določajo pravico do uveljavljanja odškodnine za kršitve te uredbe. Takšna nacionalna pravila pa ne bi smela ovirati učinkovitega delovanja mehanizma za uveljavljanje odškodnine, ki ga zahteva ta uredba.

(52) Za zagotovitev, da lahko posamezniki zaščitijo svoje pravice v primeru škode, ki jo zdravju povzročijo kršitve te uredbe, in posledično za zagotovitev učinkovitejšega izvrševanja te uredbe bi bilo treba nevladne organizacije, ki spodbujajo varstvo zdravja ljudi ali okolja, vključno s tistimi, ki spodbujajo varstvo potrošnikov in izpolnjujejo vse zahteve na podlagi nacionalnega prava, kot člane zadevne javnosti opolnomočiti, da sodelujejo v postopkih, če države članice tako določijo, bodisi v imenu žrtve ali v njeno podporo, brez poseganja v nacionalna postopkovna pravila v zvezi z zastopanjem in obrambo pred sodišči. Običajno imajo države članice procesno avtonomijo, da zagotovijo učinkovito pravno sredstvo zoper kršitve prava Unije, pri čemer morajo spoštovati načeli enakovrednosti in učinkovitosti. Čeprav obstajajo obsežni epidemiološki dokazi o negativnih vplivih onesnaževanja na zdravje prebivalstva, pa ni preprosto vzpostaviti neposredne povezave med specifično izgubo plastičnih peletov in določenimi vplivi na zdravje ljudi ali okolje, in takšni vplivi na splošno tudi niso takojšnji.

(53) Da bi se upoštevala tehnični in znanstveni napredek, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembami prilog k tej uredbi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([16]). Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(54) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sporočanje informacij o izvajanju te uredbe. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([17]).

(55) Da bi imeli gospodarski subjekti, prevozniki iz EU, prevozniki iz držav nečlanic EU, vkrcevalci ter upravljavci, agenti in kapitani morskih plovil dovolj časa za prilagoditev zahtevam iz te uredbe, bi bilo treba njeno uporabo odložiti.

([15]) Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35/oj).

([16]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([17]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(56) Ker cilja te uredbe, in sicer preprečevanja izgub plastičnih peletov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. V tej uredbi so določene obveznosti glede ravnanja s plastičnimi peleti, da se preprečijo izgube v vseh fazah dobavne verige plastičnih peletov, s čimer bi dosegli njihovo ničelno izgubo.

2. Ta uredba se uporablja za naslednje fizične in pravne osebe:

(a) gospodarske subjekte, ki so v predhodnem koledarskem letu v Uniji ravnali s plastičnimi peleti v količinah, enakih ali večjih od praga pet ton;

(b) gospodarske subjekte, ki v Uniji upravljajo naprave za čiščenje posod in rezervoarjev za plastične pelete;

(c) prevoznike iz EU in prevoznike iz držav nečlanic EU, ki prevažajo plastične pelete v Uniji, ter

(d) vkrcevalce ter upravljavce, agente in kapitane morskih plovil, ki prevažajo plastične pelete v tovornih zabojnikih in ki zapuščajo pristanišče države članice ali pristajajo v njem.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „plastični peleti“ pomeni maso materiala, ki vsebuje polimere – ne glede na njeno obliko ali velikost –, ki se izdeluje za oblikovanje pri proizvodnji plastičnih izdelkov, ne glede na njeno dejansko uporabo;

(2) „razsutje“ pomeni enkratno ali dolgotrajno uhajanje plastičnih peletov iz primarnega skladiščenja znotraj meja naprave ali znotraj cestnih vozil, železniških vagonov ali plovil za plovbo po celinskih plovnih poteh, ki prevažajo plastične pelete;

(3) „izguba“ pomeni enkratno ali dolgotrajno uhajanje plastičnih peletov v okolje na kateri koli stopnji dobavne verige, bodisi izza meja naprave bodisi iz cestnih vozil, železniških vagonov, plovil za plovbo po celinskih plovnih poteh ali morskih plovil, ki zapuščajo pristanišče države članice ali pristajajo v njem, ki prevažajo plastične pelete;

(4) „naprava“ pomeni vsak prostor, objekt, lokacijo, mesto ali kraj, v katerem se izvaja ena ali več gospodarskih dejavnosti, ki vključujejo ravnanje s plastičnimi peleti;

(5) „gospodarski subjekt“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki v celoti ali delno upravlja ali nadzoruje napravo ali na katero je bilo preneseno pooblastilo za odločanje v zvezi s tehničnim delovanjem naprave, kadar je to predvideno v nacionalnem pravu;

(6) „prevoznik iz EU“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v državi članici, ki v okviru svoje gospodarske dejavnosti opravlja prevoz plastičnih peletov s cestnimi vozili, železniškimi vagoni ali plovili za plovbo po celinskih plovnih poteh;

(7) „prevoznik iz države nečlanice EU“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v tretji državi, ki v okviru svoje gospodarske dejavnosti v Uniji opravlja prevoz plastičnih peletov s cestnimi vozili, železniškimi vagoni ali plovili za plovbo po celinskih plovnih poteh;

(8) „vkrcevalec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki je s katero koli fizično ali pravno osebo, ki v okviru svoje gospodarske dejavnosti opravlja prevoz plastičnih peletov z morskimi plovili, sklenila prevozno pogodbo ali v imenu ali na račun katere je bila takšna pogodba sklenjena;

(9) „upravljavec“ pomeni lastnika ali upravitelja morskega plovila;

(10) „agent“ pomeni vsako osebo, ki ima mandat ali je pooblaščena za predložitev informacij v imenu upravljavca;

(11) „mikro, mala in srednja podjetja“ pomeni mikro, mala in srednja podjetja v smislu Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES ([18]);

(12) „veliko podjetje“ pomeni podjetje, ki ni mikro, malo ali srednje podjetje;

(13) „pristojni organ“ pomeni organ, ki ga država članica imenuje za izvajanje svojih obveznosti na podlagi te uredbe;

(14) „pooblaščeni zastopnik“ pomeni fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki jo je prevoznik iz države nečlanice EU na podlagi člena 4 s pisnim pooblastilom imenoval, da v njegovem imenu opravlja določene naloge v zvezi z obveznostmi, določenimi v členu 3(2) in (3), členu 5(6), tretji pododstavek, in členu 15(1);

(15) „preveritelj“ pomeni katero koli od naslednjih fizičnih ali pravnih oseb:

(a) organ za ugotavljanje skladnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka 13, Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([19]);

(b) fizično ali pravno osebo, ki je pridobila licenco za izvajanje preverjanja in potrjevanja v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009;

(16) „ugotavljanje skladnosti“ pomeni proces ugotavljanja, ali naprava izpolnjuje pravila, ki se zanjo uporabljajo, iz te uredbe in iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi te uredbe;

(17) „dovoljenje“ pomeni pisno pooblastilo za upravljanje naprave, ki ga izda ustrezni pristojni organ.

Člen 3

Splošne obveznosti

1. Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU zagotavljajo izogibanje izgubam. Kadar do njih pride, gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU nemudoma sprejmejo ukrepe za zadržanje in čiščenje takšnih izgub v skladu z okoljsko trajnostnimi praksami.

2. Gospodarski subjekti uradno obvestijo pristojne organe države članice o vsaki napravi, ki se nahaja v tej državi članici in ki ga upravljajo ali nadzorujejo ali, kadar je ustrezno, za katerega je bilo nanje preneseno pooblastilo za odločanje v zvezi z njegovim tehničnim delovanjem. Za vsako priglašeno napravo navedejo, ali se v napravi ravna s plastičnimi peleti v količinah, ki so manjše, enake ali večje od praga 1 500 ton na leto. Prevozniki iz EU ali pooblaščeni zastopniki iz člena 4, kot je ustrezno, pred prvim prevozom plastičnih peletov v Uniji pristojne organe države članice, v kateri ima prevoznik iz EU oziroma pooblaščeni zastopnik sedež, uradno obvestijo, da so vključeni v prevoz plastičnih peletov v Uniji in katera prevozna sredstva uporabljajo.

3. Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in pooblaščeni zastopniki pristojne organe iz odstavka 2 uradno obvestijo o vsaki bistveni spremembi tega, kar je bilo v zvezi z zadevnimi napravami in dejavnostmi, povezanimi z ravnanjem s plastičnimi peleti in njihovim prevozom, predhodno uradno sporočeno v skladu z odstavkom 2, tudi o vsakem zaprtju obstoječe naprave, prenehanju prevoznih dejavnosti ali o tem, da se zanje ta uredba ne uporablja več, ter o vseh spremembah glede količin plastičnih peletov, s katerimi se ravna, ki so relevantne za uporabo obveznosti, povezanih s pragovi.

Člen 4

Pooblaščeni zastopniki prevoznikov iz držav nečlanic EU

1. Prevozniki iz držav nečlanic EU pisno imenujejo pooblaščenega zastopnika v vsaj eni državi članici, v kateri opravljajo prevoz plastičnih peletov.

([18]) Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

([19]) Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

2. Prevozniki iz držav nečlanic EU pisno pooblastijo pooblaščenega zastopnika, da deluje v njihovem imenu za namen zagotavljanja skladnosti s členom 3(2) in (3), členom 5(6), tretji pododstavek, in členom 15(1) te uredbe. V stik s takšnim pooblaščenim zastopnikom se lahko stopi bodisi poleg prevoznikov iz držav nečlanic EU bodisi namesto njih. Pooblastilo pooblaščenega zastopnika je veljavno samo, če ga pooblaščeni zastopnik sprejme v pisni obliki. Imenovanje pooblaščenega zastopnika ne posega v pravne ukrepe, ki bi lahko bili uvedeni proti prevoznikom iz držav nečlanic EU.

3. Prevoznik iz države nečlanice EU o imenovanju pooblaščenega zastopnika in njegovem pooblastilu sočasno obvesti pristojne organe države članice iz odstavka 1 in Komisijo pred prvim prevozom plastičnih peletov v Uniji.

Člen 5

Obveznosti v zvezi z ravnanjem s plastičnimi peleti

1. Gospodarski subjekti sprejmejo naslednje ukrepe:

(a) pripravijo načrt obvladovanja tveganja za vsako napravo v skladu s Prilogo I ob upoštevanju narave in velikosti naprave ter obsega njegovih dejavnosti;

(b) namestijo opremo in izvajajo postopke, opisane v načrtu obvladovanja tveganja, ter

(c) pristojni organ države članice, v kateri je naprava, uradno obvestijo o načrtu obvladovanja tveganja in lastni izjavi o skladnosti, izdani v skladu z vzorčnim obrazcem iz Priloge II.

Gospodarski subjekti posodabljajo načrt obvladovanja tveganja, pri čemer upoštevajo zlasti pomanjkljivosti, ugotovljene na podlagi svojih izkušenj pri ravnanju s plastičnimi peleti, in ga na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom.

2. Gospodarski subjekti, ki so mala, srednja ali velika podjetja, ki upravljajo naprave, v katerih se je v predhodnem koledarskem letu ravnalo s plastičnimi peleti v količinah, manjših od praga 1 500 ton, ali ki so mikropodjetja, uradno obvestijo pristojni organ države članice, v kateri je naprava, vsakih pet let od zadnjega uradnega obvestila o posodobitvi načrta obvladovanja tveganja za vsako napravo in o podaljšanju veljavnosti lastne izjave o skladnosti.

3. Pristojni organi lahko od gospodarskih subjektov zahtevajo sprejetje naslednjih ukrepov:

(a) spremembo načrtov obvladovanja tveganja, ki so bili uradno sporočeni v skladu z odstavkoma 1 in 2, da se zagotovi učinkovito preprečevanje izgub in po potrebi njihovo zadrževanje in čiščenje po njih ter skladnost z zahtevami iz Priloge I, ter

(b) pravočasno izvedbo vseh ukrepov iz Priloge I.

4. Prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU zagotovijo, da se ukrepi iz Priloge III izvajajo.

5. Kadar gospodarski subjekti izvajajo ukrepe iz načrta obvladovanja tveganja, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU pa ukrepe iz Priloge III, to naredijo po naslednjem prednostnem vrstnem redu:

(a) ukrepi za preprečevanje razsutij;

(b) ukrepi za zadrževanje razsutij, da ne postanejo izguba;

(c) ukrepi za čiščenje po razsutju ali izgubi.

6. Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU imajo naslednje obveznosti:

(a) zagotavljanje, da je njihovo osebje usposobljeno v skladu z njegovimi specifičnimi nalogami in odgovornostmi ter da pozna in zna uporabljati ustrezno opremo in izvajati postopke, določene za zagotavljanje skladnosti s to uredbo, ter

(b) vodenje evidence o letno ocenjenih količinah izgub in skupnih količinah plastičnih peletov, s katerimi ravnajo.

Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU šest mesecev po objavi ustreznega harmoniziranega standarda v *Uradnem listu Evropske unije* ali od datuma začetka uporabe izvedbenega akta iz člena 18(3) v skladu s standardizirano metodologijo iz člena 18 ocenijo količine izgub iz točke (b) prvega pododstavka tega odstavka.

Pooblaščeni zastopniki predložijo dokaze o tem, da prevozniki iz držav nečlanic EU izpolnjujejo obveznost iz točke (a) prvega pododstavka. Gospodarski subjekti in prevozniki iz EU ter pooblaščeni zastopniki hranijo evidence iz točke (b) prvega pododstavka pet let ter jih na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom in po potrebi preveriteljem za namene člena 6.

7. Kadar ukrep, sprejet za preprečevanje in omejitev razsutij in izgub in čiščenje po njih, ni uspešen, gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU brez odlašanja sprejmejo korektivne ukrepe.

8. Gospodarski subjekti, ki so srednja ali velika podjetja in upravljajo naprave, v katerih se je v predhodnem koledarskem letu ravnalo s plastičnimi peleti v količinah, enakih ali večjih od praga 1 500 ton, vsako leto za vsako napravo izvedejo notranjo oceno stanja skladnosti naprave z zahtevami iz načrta obvladovanja tveganja iz Priloge I ali s pogoji, pod katerimi je bilo izdano dovoljenje iz člena 7(1), točka (a).

Gospodarski subjekti iz prvega pododstavka tega odstavka hranijo evidence o notranjih ocenah pet let ter jih na zahtevo predložijo pristojnim organom, za namene člena 6 pa tudi preveriteljem.

Člen 6

Certificiranje

1. Gospodarski subjekti, ki so velika podjetja, do 17. decembra 2027 in nato vsaka tri leta dokažejo, da se je v vsaki napravi, v kateri se je v predhodnem koledarskem letu ravnalo s plastičnimi peleti v količinah, enakih ali večjih od praga 1 500 ton, ravnalo v skladu z zahtevami iz Priloge I, tako da pridobijo certifikat, ki ga izda preveritelj.

2. Gospodarski subjekti, ki so srednja podjetja, do 17. decembra 2028 in nato vsaka štiri leta dokažejo, da se je v vsaki napravi, v kateri se je v predhodnem koledarskem letu ravnalo s plastičnimi peleti v količinah, enakih ali večjih od praga 1 500 ton, ravnalo v skladu z zahtevami iz Priloge I, tako da pridobijo certifikat, ki ga izda preveritelj.

3. Gospodarski subjekti, ki so mala podjetja, do 17. decembra 2030 dokažejo, da se je v vsaki napravi, v kateri se je v predhodnem koledarskem letu ravnalo s plastičnimi peleti v količinah, enakih ali večjih od praga 1 500 ton, ravnalo v skladu z zahtevami iz Priloge I, tako da pridobijo certifikat, ki ga izda preveritelj. Certifikat velja pet let.

Gospodarski subjekti iz prvega pododstavka tega odstavka po izteku veljavnosti certifikata izpolnjujejo zahteve iz člena 5(2), razen če se odločijo, da ga v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka obnovijo.

4. Preveritelji opravijo preverjanja na kraju samem, tudi v neposredni okolici, če je dostopna, da zagotovijo, da se z načrtom obvladovanja tveganja ustrezno preprečujejo izgube plastičnih peletov in da se vsi ukrepi, vključeni v načrt, ustrezno izvajajo.

5. Certifikati izpolnjujejo naslednje zahteve:

(a) izdani so v skladu z vzorčnim obrazcem iz Priloge IV in v elektronski obliki;

(b) v njih so navedeni gospodarski subjekt, naprava, za katero velja certifikat, datum posameznih opravljenih preverjanj na kraju samem in obdobje veljavnosti;

(c) potrjujejo skladnost naprave, za katero velja certifikat, z zahtevami iz Priloge I.

6. Preveritelji brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo pristojne organe o naslednjem:

(a) izdanih certifikatih;

(b) začasno ali trajno preklicanih certifikatih;

(c) spremembah certifikatov.

Člen 7

Skladnost na podlagi dovoljenj

1. Države članice lahko gospodarske subjekte glede vsake posamezne naprave izvzamejo iz obveznosti, določenih v členu 5(1), točka (c), in členu 5(2), ter iz obveznosti pridobitve certifikata na podlagi člena 6(1), (2) in (3), če:

(a) je za obratovanje naprave potrebno dovoljenje;

(b) gospodarski subjekt uradno obvesti organ, pristojen za izdajo dovoljenj, o svojem načrtu obvladovanja tveganja ter o njegovih posodobitvah vsaka tri leta za velika, vsaka štiri leta za srednja in vsakih pet let za mikro in mala podjetja;

(c) je bilo dovoljenje izdano ali pregledano in po potrebi posodobljeno na podlagi preverjanja skladnosti gospodarskega subjekta z zahtevami iz Priloge I, in sicer po uradnem obvestilu o načrtu obvladovanja tveganja in naknadnih posodobitvah, kot je določeno v točki (b), ter

(d) pristojni organi izvajajo redne inšpekcijske preglede naprave, vključno z obiski lokacije, pri čemer preučijo vse ustrezne vplive na okolje, vključno z vplivi razsutij in izgub, in sicer s pogostostjo iz člena 5(2) in pogostostjo, enako tisti, ki izhaja iz uporabe člena 6(1), (2) in (3).

2. Država članica Komisijo uradno obvesti o izvzetju gospodarskih subjektov in nacionalnih pravilih glede dovoljenj.

Člen 8

Skladnost na podlagi sistemov okoljskega upravljanja

1. Gospodarski subjekti, ki so registrirani v sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009, so izvzeti iz obveznosti, določenih v členu 5(2) ter členu 6(1), (2) in (3) te uredbe, če je okoljski preveritelj, kot je opredeljen v členu 2(20) Uredbe (ES) št. 1221/2009, preveril, da so zahteve iz Priloge I k tej uredbi vključene v sistem okoljskega upravljanja gospodarskega subjekta in se izvajajo.

2. Države članice lahko gospodarske subjekte izvzamejo iz obveznosti, določene v členu 5(2) ter členu 6(1), (2) in (3), če so za vsako napravo pripravili in izvedli sistem okoljskega upravljanja ter pod pogojem, da:

(a) je akreditirani preveritelj izvedel ugotavljanje skladnosti, tudi s preverjanji na kraju samem, da bi preveril, da sta sistem okoljskega upravljanja in način njegovega izvajanja skladna z zahtevami iz Priloge I;

(b) gospodarski subjekt pristojne organe uradno obvesti o ugotavljanju skladnosti sistema okoljskega upravljanja iz točke (a), vključno z informacijami gospodarskem subjektu, napravi, glede katere se preverja skladnost, datumu preverjanj na kraju samem in obdobju, za katero velja ugotavljanje skladnosti, ter

(c) redno ugotavljanje skladnosti sistema okoljskega upravljanja najmanj vsaka tri leta zajema oceno njegovega izvajanja v skladu z zahtevami iz Priloge I.

Člen 9

Akreditacija preveriteljev

Akreditacija preveriteljev iz člena 2, točka 15(a), vključuje ocenjevanje skladnosti z naslednjimi zahtevami:

(a) preveritelj je ustanovljen po pravu države članice in je pravna oseba;

(b) preveritelj je tretja oseba in je neodvisen od gospodarskega subjekta;

(c) preveritelj, njegovo višje vodstvo in osebje, odgovorno za ugotavljanje skladnosti, ne opravlja nobene dejavnosti, ki bi lahko bila v nasprotju z njihovo neodvisnostjo presoje ali integriteto v zvezi z dejavnostmi certificiranja;

(d) preveritelj in njegovo osebje delujeta nediskriminatorno, svoje dejavnosti pa izvajata z največjo stopnjo poklicne integritete in potrebno strokovno usposobljenostjo, brez pritiskov in spodbud, tudi finančnih, ki bi lahko vplivali na njuno presojo ali rezultate njunih dejavnosti certificiranja, zlasti kar zadeva osebe ali skupine oseb, za katere so rezultati navedenih dejavnosti pomembni. Zagotovljena je nepristranskost preveriteljev, njihovega višjega vodstva in osebja, odgovornega za izvajanje certificiranja in drugih nalog;

(e) preveritelj ima strokovno znanje, opremo in infrastrukturo, ki so potrebni za izvajanje ugotavljanja skladnosti, za katero je bil akreditiran;

(f) preveriteljev ima zadostno število ustrezno usposobljenega in izkušenega osebja, odgovornega za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti;

(g) brez poseganja v pooblastila pristojnih organov iz člena 16(3), točka (b), je osebje preveritelja zavezano poklicni molčečnosti v zvezi z vsemi informacijami, pridobljenimi med izvajanjem nalog ugotavljanja skladnosti;

(h) kadar preveritelj za določene naloge, povezane s certificiranjem, sklene pogodbo s podizvajalci ali njihovo izvajanje prenese na hčerinsko družbo, prevzame polno odgovornost za naloge, ki jih izvajajo podizvajalci ali hčerinske družbe, ter oceni in spremlja usposobljenost podizvajalca ali hčerinske družbe in delo, ki ga ta izvaja. Podizvajalci ali hčerinske družbe lahko opravljajo zgolj naloge, ki spadajo v obseg akreditacije preveritelja. Preveritelji zagotovijo, da dejavnosti podizvajalcev ali hčerinskih družb ne vplivajo na zaupnost, objektivnost ali nepristranskost dejavnosti certificiranja.

Člen 10

Obveznost zagotavljanja informacij

Brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]) ter Uredbo (ES) št. 1907/2006 vsak proizvajalec, uvoznik, nadaljnji uporabnik ali distributer, ki daje na trg plastične pelete, ki so sintetični polimerni mikrodelci na podlagi vnosa 78, odstavek 7, Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006, na oznaki, embalaži, navodilu za uporabo ali varnostnem listu navede informacije iz Priloge V k tej uredbi. Informacije so jasno vidne, čitljive in neizbrisne. Besedilne informacije se zagotovijo v uradnih jezikih držav članic, v katerih se plastični peleti dajejo na trg, razen če zadevne države članice določijo drugače. Proizvajalec, uvoznik, nadaljnji uporabnik ali distributer lahko te informacije zagotovi pri izpolnjevanju obveznosti na podlagi vnosa 78, odstavek 7, Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006.

([20]) Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).

Člen 11

Dostop javnosti do informacij

1. Pristojni organi dajo javnosti na voljo, tudi sistematično prek interneta, na spletnem mestu, ki ga je mogoče zlahka najti, ki je brezplačno in ki dostopa ne omejuje na registrirane uporabnike, naslednje, pri čemer zagotovijo, da so zaupne poslovne informacije zaščitene:

(a) informacije, ki so jih prejeli v skladu s členom 3(2) in (3) ter členom 4;

(b) načrte obvladovanja tveganja, ki so jih prejeli v skladu s členom 5(1) in (2);

(c) lastne izjave o skladnosti, ki so jih prejeli v skladu s členom 5(1) in (2);

(d) certifikate, izdane na podlagi člena 6, in uradna obvestila, ki so jih prejeli v skladu z odstavkom 6 navedenega člena;

(e) vsebino odločitve o odobritvi dovoljenja, vključno s kopijo dovoljenja in vsemi naknadnimi posodobitvami ali povezavo do drugih obstoječih javno dostopnih registrov ali spletnih mest, vzpostavljenih na ravni države članice, ki omogočajo dostop do takih dovoljenj in njihovih naknadnih posodobitev, ter

(f) vsebino ugotavljanja skladnosti sistema okoljskega upravljanja, ki so ga prejeli v skladu s členom 8(2), točka (b).

2. Pristojni organi pri omogočanju dostopa javnosti do načrtov obvladovanja tveganja iz odstavka 1, točka (b), tega člena javnosti ne razkrijejo informacij iz Priloge I, odstavek 1, točka (b). Pristojni organi lahko izpustijo dele drugih informacij iz odstavka 1, točki (a) in (b), tega člena, če bi njihovo razkritje ogrozilo varnost zadevnih naprav, varnost lokalnega prebivalstva ali katerega koli od interesov s seznama v členu 4(2), točke (a) do (h), Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([21]). Od gospodarskih subjektov lahko zahtevajo, da opredelijo dele informacij, za katere menijo, da ne bi smele biti javno razkrite.

3. Komisija na svojem spletnem mestu objavi seznam nacionalnih spletnih mest iz odstavka 1, če so države članice predložile potrebne informacije.

4. Komisija na podlagi informacij, ki so ji bile predložene na podlagi člena 4(3), pripravi seznam imenovanih pooblaščenih zastopnikov prevoznikov iz držav nečlanic EU in da ta seznam na voljo javnosti, tudi sistematično prek interneta, na spletnem mestu, ki ga je mogoče zlahka najti, ki je brezplačno in ki dostopa ne omejuje na registrirane uporabnike, pri čemer zagotovi, da so zaupne poslovne informacije zaščitene.

Člen 12

Obveznosti v zvezi s prevozom plastičnih peletov v tovornih zabojnikih po morju

1. Vkrcevalci poskrbijo, da:

(a) so plastični peleti pakirani v kakovostno embalažo, ki je dovolj močna, da vzdrži udarce in obremenitve, ki se običajno pojavijo med prevozom, ter je izdelana in zaprta tako, da se prepreči izguba vsebine, ki bi jo lahko v normalnih pogojih prevoza povzročile vibracije ali sile ob pospeševanju;

(b) se informacije o prevozu za identifikacijo tovornih zabojnikov, ki vsebujejo plastične pelete, pred vkrcanjem plastičnih peletov predložijo upravljavcu, agentu in kapitanu morskega plovila kot dodatek k informacijam o tovoru, ki se zahtevajo s Pravilom VI/2 Mednarodne konvencije o varstvu človeškega življenja na morju (konvencija SOLAS), ter

(c) je informacijam o tovoru iz točke (b) tega odstavka priložena posebna zahteva, da se tovorni zabojniki, ki vsebujejo plastične pelete, natovarjajo v skladu z odstavkom 3.

([21]) Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj).

2. Upravljavci in kapitani morskih plovil ter, kadar je to ustrezno, agenti poskrbijo, da imajo seznam ali tovorni list ali ustrezen načrt natovarjanja v skladu z informacijami o tovoru iz odstavka 1, točka (b), ki jih prejmejo od vkrcevalca.

3. Upravljavci in kapitani morskih plovil poskrbijo, da se tovorni zabojniki, ki vsebujejo plastične pelete, natovorijo pod krov, kadar je to razumno izvedljivo, na izpostavljenih delih krova pa na zaščitenih območjih v sredini. V obeh primerih se taki zabojniki zavarujejo, da se čim bolj zmanjšajo nevarnosti za morsko okolje, ne da bi se pri tem zmanjšala varnost morskega plovila in oseb na krovu.

Člen 13

Preverjanje skladnosti in poročanje

1. Pristojni organi preverijo, ali gospodarski subjekti, prevozniki iz EU, prevozniki iz držav nečlanic EU in pooblaščeni zastopniki, vkrcevalci ter upravljavci, agenti in kapitani morskih plovil izpolnjujejo obveznosti iz te uredbe, pri čemer po potrebi upoštevajo informacije, ki so navedene v lastnih izjavah o skladnosti iz člena 5(1) in (2) ter so jih pridobili preveritelji in pristojni organi v skladu s členom 6(6) in členom 7(1) v skladu z izvzetji, odobrenimi na podlagi člena 8. Pristojni organi izvajajo okoljske inšpekcijske preglede, tudi brez predhodnega obvestila, in druge ukrepe preverjanja na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju.

2. Države članice do 1. januarja 2030 in nato vsaka tri leta Komisiji predložijo poročilo, ki vsebuje kvalitativne in kvantitativne informacije o izvajanju te uredbe v predhodnih treh zaporednih koledarskih letih. Informacije vključujejo:

(a) število gospodarskih subjektov po velikosti podjetja na podlagi Priporočila Komisije 2003/361/ES in po gospodarski dejavnosti, njihovih naprav, pa tudi število prevoznikov iz EU in prevoznikov iz držav nečlanic EU ter prevoznih sredstev, ki jih ti prevozniki uporabljajo za prevoz plastičnih peletov;

(b) število načrtov obvladovanja tveganja in lastnih izjav, uradno sporočenih na podlagi člena 5(1) oziroma 5(2), število certifikatov, uradno sporočenih na podlagi člena 6(6), in število gospodarskih subjektov, ki so registrirani v sistemu EMAS ali so uvedli sistem okoljskega upravljanja, ki izpolnjuje pogoje iz člena 8(2);

(c) število izdanih dovoljenj, ki izpolnjujejo pogoje na podlagi člena 7, ter

(d) število in rezultate okoljskih inšpekcijskih pregledov in drugih ukrepov preverjanja, izvedenih na podlagi odstavka 1 tega člena, pa tudi število izrednih dogodkov in nesreč, sporočenih v skladu s členom 14(1), ter ukrepe, sprejete v primeru neizpolnjevanja obveznosti iz te uredbe.

3. Komisija z izvedbenimi akti določi format poročil iz odstavka 2 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 24(2).

4. Komisija najpozneje tri mesece po datumu poročanja iz odstavka 2 na podlagi podatkov, predloženih na podlagi navedenega odstavka, javno objavi pregled uporabe te uredbe na ravni celotne Unije.

Člen 14

Izredni dogodki in nesreče

1. Brez poseganja v Direktivo 2004/35/ES gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU v primeru izrednega dogodka ali nesreče, ki povzroči izgubo, ki vpliva na zdravje ljudi ali okolje:

(a) nemudoma obvestijo službe za ukrepanje v izrednih razmerah, kadar je to ustrezno;

(b) nemudoma sprejmejo vse možne ukrepe, da čim bolj zmanjšajo posledice za zdravje ljudi ali okolje;

(c) brez odlašanja in najpozneje 30 dni po izrednem dogodku ali nesreči, ki povzroči izgubo, ki vpliva na zdravje ljudi ali okolje, pristojnim organom, na ozemlju katerih se je izredni dogodek ali nesreča zgodila, zagotovijo naslednje informacije:

(i) ocenjene količine izgube;

(ii) vzroke za izgubo in

(iii) ukrepe, sprejete na podlagi točke (b), ter

(d) sprejmejo ukrepe za preprečitev nadaljnjih izrednih dogodkov ali nesreč.

2. Pristojni organ, na ozemlju katerega se je izredni dogodek ali nesreča zgodila, po potrebi zahteva, da gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU sprejmejo ustrezne dopolnilne ukrepe, da čim bolj zmanjšajo posledice za zdravje ljudi ali okolje ter preprečijo nadaljnje izredne dogodke ali nesreče, tudi z organizacijo posebnih usposabljanj.

3. V primeru izrednega dogodka ali nesreče, ki vpliva na zdravje ljudi ali okolje v drugi državi članici, pristojni organ, na ozemlju katerega se je izredni dogodek ali nesreča zgodila, o tem nemudoma obvesti pristojni organ te druge države članice.

Člen 15

Neskladnost

1. Gospodarski subjekti, prevozniki iz EU, prevozniki iz držav nečlanic EU in pooblaščeni zastopniki, kot je ustrezno, v primeru kršitve pravil iz te uredbe nemudoma:

(a) obvestijo pristojni organ;

(b) sprejmejo ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev, da se skladnost v najkrajšem možnem času ponovno vzpostavi, in

(c) upoštevajo vse dopolnilne ukrepe, za katere pristojni organ ugotovi, da so potrebni za ponovno vzpostavitev skladnosti.

2. Kadar kršitev pravil iz te uredbe predstavlja neposredno nevarnost za zdravje ljudi ali bi lahko povzročila neposredno znatno škodo okolju, pristojni organ začasno ustavi delovanje naprave ali njenega dela in izloči cestna vozila, železniške vagone ali plovila za plovbo po celinskih plovnih poteh iz prometa ali prepreči njihovo premikanje, dokler se ponovno ne vzpostavi skladnost v skladu z odstavkom 1, točki (b) in (c), oziroma lahko izvede te ukrepe kadar navedena kršitev povzroči znatno izgubo.

Člen 16

Imenovanje in pooblastila pristojnih organov

1. Države članice imenujejo enega ali več pristojnih organov za uporabo in izvrševanje te uredbe. Komisijo obvestijo brez odlašanja po 16. decembru 2025 o imenih, naslovih in kontaktnih podatkih pristojnih organov, pa tudi o vseh naknadnih spremembah teh informacij.

2. Države članice na svoje pristojne organe prenesejo pooblastila za inšpekcijske preglede in izvrševanje, ki so potrebni za zagotovitev skladnosti s to uredbo.

3. Pooblastila pristojnih organov iz odstavka 2 vključujejo vsaj naslednje:

(a) pooblastilo za dostop do vseh ustreznih dokumentov, podatkov ali informacij, povezanih s kršitvijo te uredbe, v kakršni koli obliki ali formatu in ne glede na njihov pomnilniški medij ali kraj, kjer so shranjeni, ter pooblastilo za odvzem ali pridobitev kopij teh dokumentov, podatkov ali informacij;

(b) pooblastilo, da se od katere koli fizične ali pravne osebe zahteva, naj zagotovi vse ustrezne informacije, podatke ali dokumente v kakršni koli obliki ali formatu in ne glede na njihov pomnilniški medij ali kraj, kjer so shranjeni, za namen ugotavljanja, ali je bila ta uredba kršena ali se krši, in podrobnosti take kršitve;

(c) pooblastilo, da se na lastno pobudo začne inšpekcijski pregled, s katerim bi se doseglo prenehanje ali prepoved kršitev te uredbe, ter

(d) pooblastilo za dostop do naprav.

4. Pristojni organi lahko kakršne koli informacije, dokumente, ugotovitve, izjave ali obveščevalne podatke uporabijo kot dokaz za namene svojih okoljskih inšpekcijskih pregledov in drugih ukrepov preverjanja, ne glede na obliko ali medij, na katerem so shranjeni.

5. Države članice, kadar je na njihovem ozemlju imenovan več kot en pristojni organ, zagotovijo, da se vzpostavijo ustrezni komunikacijski in usklajevalni mehanizmi.

Člen 17

Informacije in pomoč v zvezi s skladnostjo

1. Komisija do 17. decembra 2026 pripravi in da na voljo javnosti, tudi prek interneta, na spletnem mestu, ki ga je mogoče zlahka najti, je brezplačno in ki dostopa ne omejuje na registrirane uporabnike, gradivo za ozaveščanje in usposabljanje o ustreznem izvajanju obveznosti iz te uredbe ob posvetovanju s predstavniki gospodarskih subjektov, prevoznikov in preveriteljev, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji, ter ustreznih okoljskih nevladnih organizacij ter v sodelovanju s pristojnimi organi. Komisija se po potrebi posvetuje tudi s predstavniki pooblaščenih zastopnikov, vkrcevalcev ter upravljavcev, agentov in kapitanov morskih plovil.

2. Države članice zagotovijo, da imajo gospodarski subjekti, prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU, pooblaščeni zastopniki, vkrcevalci ter upravljavci, agenti in kapitani morskih plovil dostop do informacij v zvezi s skladnostjo s to uredbo ter da se jim, zlasti mikro in malim podjetjem, v zvezi s tem zagotovi pomoč.

Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči ima lahko pomoč iz prvega pododstavka zlasti obliko:

(a) finančne podpore, tudi za namene certificiranja za mala podjetja;

(b) dostopa do finančnih sredstev;

(c) specializiranega usposabljanja vodstva in osebja ter

(d) organizacijske in tehnične pomoči.

3. Države članice spodbujajo razvoj programov usposabljanja, s katerimi osebje preveriteljev pridobi ustrezne kvalifikacije.

Člen 18

Standardi

1. Za namene izpolnjevanja obveznosti iz člena 5(6), točka (b), se razvije metodologija za oceno količine izgub v harmoniziranih standardih v skladu s postopki, določenimi v Uredbi (EU) št. 1025/2012.

2. Komisija predloži zahtevo za razvoj harmoniziranih standardov eni ali več evropskim organizacijam za standardizacijo do 17. decembra 2026.

3. Kadar nobena evropska organizacija za standardizacijo ne sprejme zahteve za pripravo harmoniziranega standarda ali kadar po mnenju Komisije predlagani standard ne izpolnjuje zahtev, ki naj bi jih zajemal, Komisija z izvedbenim aktom določi metodologijo iz odstavka 1 tega člena. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(3).

Člen 19

Obravnava pritožb in dostop do pravnega varstva

1. Fizične ali pravne osebe, za katere se po nacionalnem pravu šteje, da imajo zadosten interes, ali tiste, ki menijo, da so bile njihove pravice kršene, imajo pravico, da pri pristojnih organih vložijo utemeljene pritožbe, kadar na podlagi objektivnih okoliščin menijo, da gospodarski subjekt, prevoznik iz EU, prevoznik iz države nečlanice EU ali vkrcevalec ali upravljavec, agent ali kapitan morskega plovila ne izpolnjuje te uredbe.

Za namene prvega pododstavka se šteje, da imajo nevladni subjekti ali organizacije, ki spodbujajo varstvo zdravja ljudi ali okolja, ali tiste, ki spodbujajo varstvo potrošnikov in izpolnjujejo vse zahteve v okviru nacionalnega prava, zadosten interes.

2. Pristojni organi ocenijo utemeljene pritožbe iz odstavka 1 tega člena in po potrebi sprejmejo ukrepe, potrebne za preverjanje takih pritožb, vključno z inšpekcijskimi pregledi in zaslišanji osebe ali organizacije. Kadar se ugotovi, da je pritožba utemeljena, pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe v skladu s členom 5(3), členom 14(2) in členom 15(2).

3. Pristojni organi osebe iz odstavka 1, ki so vložile pritožbo, čim prej obvestijo o svoji odločitvi, da bodo ugodili zahtevi za ukrepanje iz pritožbe ali jo zavrnili, in navedejo razloge za takšno odločitev.

4. Države članice zagotovijo, da ima oseba iz odstavka 1 dostop do sodišča ali drugega neodvisnega in nepristranskega javnega organa, pristojnega za pregled postopkovne in vsebinske zakonitosti odločitev pristojnega organa, njegovega ukrepanja ali opustitve ukrepanja na podlagi te uredbe, brez poseganja v določbe nacionalnega prava, ki določajo, da je treba pred uvedbo sodnega postopka najprej izčrpati upravne revizijske postopke. Ti revizijski postopki morajo biti pošteni, pravični, pravočasni in ne nedopustno dragi ter morajo zagotavljati ustrezna in učinkovita pravna sredstva, po potrebi tudi sodno odredbo.

5. Države članice zagotovijo, da so javnosti na voljo praktične informacije o dostopu do upravnih in sodnih revizijskih postopkov iz tega člena.

Člen 20

Kazni

1. Brez poseganja v obveznosti držav članic iz Direktive (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta ([22]) države članice določijo pravila o kaznih oziroma sankcijah, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev, da se te kazni oziroma sankcije izvajajo. Kazni oziroma sankcije morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Kazni iz odstavka 1 vključujejo upravne denarne kazni, s katerimi se tistim, ki so storili kršitev, dejansko odvzamejo gospodarske koristi, ki izhajajo iz njihovih kršitev.

3. Za najhujše kršitve, ki jih stori pravna oseba, znaša najvišja stopnja upravne denarne kazni iz odstavka 2 najmanj 3 % njenega letnega prometa v Uniji v poslovnem letu pred letom, v katerem mu je bila naložena upravna denarna kazen.

4. Države članice lahko poleg ali namesto upravnih denarnih kazni iz tega člena naložijo kazenske sankcije, če so enako učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

5. Države članice zagotovijo, da se pri kaznih oziroma sankcijah na podlagi tega člena ustrezno upošteva naslednje, kot je primerno:

(a) narava, resnost in trajanje kršitve;

(b) prebivalstvo ali okolje, ki ga je prizadela kršitev, ob upoštevanju vpliva kršitve na cilj doseganja visoke ravni varovanja zdravja ljudi in okolja;

(c) ali je kršitev ponavljajoča se ali enkratna.

6. Države članice Komisijo brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo o pravilih in ukrepih iz odstavka 1 ter o morebitnih naknadnih spremembah, ki vplivajo nanje.

([22]) Direktiva (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES (UL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

Člen 21

Odškodnina

1. Kadar je bila zaradi kršitve te uredbe povzročena škoda zdravju ljudi, države članice zagotovijo, da imajo posamezniki, ki so bili prizadeti, pravico, da od fizičnih ali pravnih oseb, odgovornih za kršitev, za to škodo zahtevajo in prejmejo odškodnino.

2. Države članice zagotovijo, da so nacionalna pravila in postopki v zvezi z odškodninskimi zahtevki zasnovani in se uporabljajo tako, da ne onemogočajo ali pretirano otežujejo uveljavljanje pravice do odškodnine za škodo, povzročeno s kršitvijo, na podlagi odstavka 1.

3. Države članice lahko določijo zastaralne roke za vložitev odškodninskih zahtevkov iz odstavka 1. Takšni roki ne začnejo teči, preden je kršitev prenehala in oseba, ki je upravičena zahtevati odškodnino, ve ali se lahko zanjo razumno pričakuje, da ve, da je utrpela škodo zaradi kršitve na podlagi odstavka 1.

Člen 22

Spremembe prilog

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za spremembo:

(a) tehničnih zahtev iz odstavkov 2, 3, 4 in 5 Priloge I;

(b) točk (1), (2) in (3) Priloge III, da se dodajo ali odpravijo zahteve za opremo ali postopki ali da se določijo tehnične značilnosti obstoječe opreme in postopkov, ter

(c) podrobnosti na obrazcih iz prilog II in IV.

2. Komisija sprejme delegirane akte iz odstavka 1 tega člena na podlagi:

(a) izkušenj, pridobljenih pri izvajanju členov 3, 5, 6, 7, 8, 13 in 14;

(b) informacij, ki jih dajo na voljo gospodarski subjekti, o letno ocenjenih količinah izgub plastičnih peletov, kot so bile sporočene na podlagi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006;

(c) ustreznih mednarodnih standardov;

(d) posebnosti sektorjev dejavnosti;

(e) posebnih potreb mikro, malih in srednjih podjetij ali

(f) tehničnega napredka in znanstvenega razvoja.

Člen 23

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 22(1) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 2. januarja 2028. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz člena 22(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 22(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 24

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 25

Ocena in pregled

1. Komisija do 17. decembra 2033 oceni njeno izvajanje glede na cilje, za katere si ta uredba prizadeva. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o glavnih ugotovitvah ocene. To poročilo vsebuje vsaj:

(a) izkušnje, pridobljene pri izvajanju te uredbe;

(b) informacije, ki jih sporočijo države članice na podlagi člena 13(2);

(c) informacije, ki jih dajo na voljo gospodarski subjekti, o letno ocenjenih količinah izgub plastičnih peletov, kot so bile sporočene na podlagi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006;

(d) prispevek te uredbe k splošnemu cilju zmanjšanja onesnaževanja z mikroplastiko za 30 % do leta 2030;

(e) oceno, ali je treba sprejeti nadaljnje ukrepe v zvezi z dodatnimi viri nenamernih izpustov mikroplastike, da bi dosegli cilj Unije glede zmanjšanja onesnaževanja z mikroplastiko;

(f) najnovejše podatke in znanstvene ugotovitve;

(g) oceno najnovejših podatkov in znanstvenih ugotovitev o kemični sledljivosti plastičnih peletov ter pomena uvedbe edinstvenega kemičnega podpisa;

(h) interakcijo te uredbe z ustreznimi mednarodnimi pobudami za obravnavo izgub plastičnih peletov, zlasti v zvezi s prevozom po morju;

(i) oceno učinka izključitve gospodarskih subjektov, ki ravnajo s plastičnimi peleti v količinah, manjših od določenih pragov, iz nekaterih obveznosti iz te uredbe na izvajanje te uredbe in ustreznost določitve praga za prevoznike;

(j) oceno učinka, ki so ga izvzetja, odobrena na podlagi člena 7, imela na dosego cilja preprečevanja razsutij in izgub;

(k) oceno izpolnjevanja obveznosti iz te uredbe s strani prevoznikov, zlasti prevoznikov iz držav nečlanic EU;

(l) oceno relativne učinkovitosti različnih načinov zagotavljanja informacij iz člena 10.

2. Po potrebi poročilo spremlja zakonodajni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. V primeru, da Mednarodna pomorska organizacija (IMO) sprejme ukrepe za varen prevoz plastičnih peletov z ladjami in za preprečevanje onesnaževanja morja s plastičnimi peleti, ki se prevažajo z ladjami, Komisija navedene ukrepe oceni, vključno s potrebo po zagotovitvi usklajenosti z navedenimi ukrepi, in po potrebi sprejme zakonodajni predlog.

Člen 26

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 17. decembra 2027. Vendar pa se člen 3(1), člen 5(6), drugi pododstavek, člen 16, člen 17(1) ter člen 18(2) in (3) uporabljajo od 16. decembra 2025.

Z odstopanjem od drugega odstavka tega člena se člen 1(2), točka (d), člen 12, člen 13(1), člen 17(2) in (3) in člen 19 glede vkrcevalcev in upravljavcev, agentov in kapitanov morskih plovil uporabljajo od 17. decembra 2028.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 12. novembra 2025

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednica*
R. METSOLA	M. BJERRE

PRILOGA I

NAČRT OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA NAPRAVE

1. Načrt obvladovanja tveganja iz člena 5(1) vsebuje naslednje elemente:

(a) načrt lokacije;

(b) število ton plastičnih peletov, s katerimi se ravna na leto;

(c) lokacije znotraj meja naprave, na katerih bi lahko prišlo do razsutij, pri čemer se navedejo lokacije z visokim in nizkim tveganjem;

(d) lokacije znotraj meja naprave, s katerih bi lahko izvirale izgube, in lokacije v neposredni okolici, na katere bi lahko vplivale izgube, pri čemer se v obeh primerih navedejo lokacije z visokim in nizkim tveganjem;

(e) dejavnosti ravnanja, med katerimi bi lahko prišlo do razsutij in izgub peletov, pri čemer se navedejo dejavnosti z visokim in nizkim tveganjem;

(f) letno oceno količine razsutij na opredeljenih lokacijah in izgub s teh lokacij;

(g) seznam dejavnosti, med katerimi bi lahko prišlo do razsutij ali izgub plastičnih peletov in v zvezi s katerimi bi lahko bila naprava pooblaščena, da jih nadzoruje, vključno z dejavnostmi, ki vključujejo skladišča dobaviteljev in (pod) izvajalcev ter skladišča zunaj lokacije;

(h) opredelitev specifične vloge člana osebja, odgovornega za evidentiranje, preiskovanje in spremljanje razsutij in izgub, vključno s poročanjem pristojnim organom, kot je določeno v členu 5(6) in členu 14(1);

(i) opis embalaže in opreme, nameščene za preprečevanje, zadrževanje in čiščenje razsutij in izgub, ter

(j) opis postopkov, vzpostavljenih za preprečevanje, zadrževanje in čiščenje razsutij in izgub.

2. Kar zadeva točko (i) odstavka 1, embalaža in oprema, nameščena za preprečevanje, zadrževanje in čiščenje razsutij in izgub, ustrezata naravi in velikosti naprave ter sta z njima sorazmerni, vključujeta pa:

(a) pri preprečevanju: za naprave, v katerih poteka pakiranje, embalažo, ki je dovolj močna, da vzdrži udarce, obremenitve in vremenske pogoje, ki se običajno pojavijo med prevozom; trdnost uporabljenega embalažnega materiala in konstrukcija embalaže ustrezata kapaciteti embalaže in njeni predvideni uporabi; embalaža je odporna proti presejanju ali opremljena z ustrezno oblogo ter varno izdelana in zaprta tako, da se prepreči izguba vsebine, ki bi jo lahko pri normalnih pogojih prevoza povzročile vibracije ali sile ob pospeševanju;

(b) pri zadrževanju: ko gre za lokacije z visokim tveganjem razsutja, zajemalne naprave (npr. pladnji za razsutje in podtalni zadrževalni rezervoarji z jekleno rešetko), nameščene za zagotovitev, da se razsutja na tleh zlahka zadržijo in očistijo, ter pokrovi odtokov za zadrževanje plastičnih peletov ali ustrezne alternative za zaščito podzemnih drenažnih sistemov;

(c) pri čiščenju: ko gre za lokacije razsutja in izgube, sesalnike z zadostno kapaciteto za notranjo in zunanjo uporabo, zadostna čistilna orodja (npr. metle, smetišnice in krtače, vedra, trakovi za popravilo) ter posode za odstranjevanje zbranih plastičnih peletov in prazne vreče.

3. Kar zadeva točko (j) odstavka 1, postopki, vzpostavljeni za preprečevanje, zadrževanje in čiščenje razsutij in izgub, zadostujejo naravi in velikosti naprave ter so z njima sorazmerni, vključujejo pa:

(a) obveščanje tretjih oseb, ki dostopajo do naprave za nakladanje, razkladanje ali drugo ravnanje s plastičnimi peleti, o ustreznih postopkih za preprečevanje, zadrževanje in čiščenje razsutij in izgub;

(b) ravnanje z embalažo plastičnih peletov tako, da se prepreči predrtje embalaže; ko gre za lokacije z visokim tveganjem razsutja, zagotavljanje rednih inšpekcijskih pregledov, čiščenja in vzdrževanja zajemalnih naprav in skladišč ter embalaže in posod; če embalaža in posode puščajo ali presevajo, zagotovitev, da se ne uporabljajo več;

(c) zadrževanje razsutij in njihovo čimprejšnje čiščenje, najpozneje pa ob koncu dejavnosti;

(d) zagotovitev, da na zunanji strani cestnega vozila, železniškega vagona ali plovila za plovbo po celinskih plovnih poteh ob odhodu iz naprave ni plastičnih peletov, in zagotovitev, da so rampe za nakladanje in razkladanje cestnih vozil in železniških vagonov ob odhodu s kraja nakladanja ali razkladanja zaprte.

4. Poleg odstavka 2 in na podlagi narave in velikosti naprave ter obsega njegovih dejavnosti gospodarski subjekti preučijo možnost, da se v načrt obvladovanja tveganja vključi opis vsaj naslednje opreme:

(a) pri preprečevanju: za naprave, v katerih poteka pakiranje: embalaže, ki v vodnem okolju ne razpade; vakuumskih tesnil na ceveh in cevovodih; zaščitnih pokrovov na viličarjih, hidravlični opremi ali drugi opremi za nakladanje in razkladanje, da se prepreči predrtje embalaže; opreme za vzpostavitev točk za varno povezavo s sekundarnimi pregradami; sistemov za nakladanje, ki so zasnovani tako, da zagotavljajo, da se lahko linije za pretovarjanje po nakladanju in razkladanju popolnoma izpraznijo; zaprtih posod ali zunanjih silosov za shranjevanje peletov; zaščite za preprečevanje prenapolnitve silosov; avtomatiziranih transportnih sistemov za pelete; opreme za ekstrakcijo prahu plastičnih peletov z ustreznimi filtri za prah plastičnih peletov ali z zajemalnimi napravami; za čiščenje posod ali silosov za plastične pelete, uporabe filtrov ali zajemalnih naprav za vodo za izpiranje in za čiščenje zraka;

(b) pri zadrževanju: sekundarnih zajemalnih naprav, nameščenih med mesti, v katerih se ravna s plastičnimi peleti, in mejo naprave, okoli naprave ter na točkah povezave, kjer se pretovarjajo plastični peleti; pokrovov odtokov na vseh talnih odtokih v stavbah in odtokih na zunanjih površinah (npr. betonskih podzidkih, asfaltnih cestah in tlakovanih pešpoteh), po potrebi z velikostjo mrežnega očesa, ki je manjša od najmanjših plastičnih peletov, s katerimi se ravna na lokaciji; sistemov za odvajanje ali filtriranje padavinske vode za obvladovanje razumno predvidljivih poplav ali neviht; sistemov za čiščenje odpadnih voda; zaprtih posod za razsute plastične pelete in za prazno embalažo; območij za popravilo poškodovane embalaže ali ravnanje z njo; površine tal ali podzemnega dela nakladalnih in razkladalnih površin, ki ne ovira čiščenja razsutij;

(c) pri čiščenju: industrijskih sesalnikov; namenskih posod za zbrane plastične pelete, ki so pokrite, označene in zavarovane, da se preprečijo nadaljnja razsutja in izgube, tudi ko gre za plastične pelete, ki se nahajajo na lokacijah v neposredni okolici naprave; ojačanih vreč za zbiranje.

5. Poleg odstavka 3 in na podlagi narave in velikosti naprave ter obsega njenih dejavnosti gospodarski subjekti preučijo možnost, da se v načrt obvladovanja tveganja vključi opis vsaj naslednjih postopkov:

(a) pri preprečevanju: omejitev količin plastičnih peletov, ki se prevažajo v določeni embalaži; uporabe pladnjev za razsutje pod pretovornimi mesti ter med nakladanjem in razkladanjem; jasnih protokolov za odpiranje, polnjenje, zapiranje in zapečatenje posod na začetku in koncu nakladanja; fizičnega preskušanja in spremljanja učinkovitosti postopkov za preprečevanje; postopkov za sprejem in odhod za prevoznike iz EU in prevoznike iz držav nečlanic EU; postopkov in ukrepov za preprečevanje prahu plastičnih peletov;

(b) pri zadrževanju: rednih inšpekcijskih pregledov, čiščenja in vzdrževanja pokrovov odtokov ter sistemov za odvajanje ali filtriranje padavinske vode; rednih inšpekcijskih pregledov in čiščenja vozil, ki zapuščajo območje ali vstopajo nanj, objektov za odvajanje vode in ograj okoli območja objekta, ki so na javnih površinah, kadar je to primerno; takojšnje zamenjave ali popravila embalaže ali posod, ki puščajo; vzdrževanja sistema za čiščenje odpadnih voda;

(c) pri čiščenju: po čiščenju razsutih plastičnih peletov se, če je to mogoče, ti ponovno uporabijo kot surovina, da se zmanjšajo odpadki; če razsutih plastičnih peletov ni mogoče ponovno uporabiti kot surovine, se poberejo in odstranijo v skladu z zakonodajo o odpadkih.

6. Gospodarski subjekti, ki so srednja ali velika podjetja in upravljajo naprave, v katerih se je v predhodnem koledarskem letu ravnalo s plastičnimi peleti v količinah, enakih ali večjih od praga 1 500 ton, v svoj načrt obvladovanja tveganja vključijo tudi naslednje:

   (a) elemente, ki jih je treba preučiti na formalnih sestankih vodstva vsaj enkrat na leto, vključno z ocenjeno količino morebitnih izgub in vzroki zanje; opremo in postopke, ki se izvajajo, za preprečevanje, omejevanje in čiščenje ter njihovo učinkovitost;

   (b) program ozaveščanja in usposabljanja o preprečevanju, zadrževanju in čiščenju, namestitvi, uporabi in vzdrževanju opreme, izvajanju postopkov ter spremljanju izgub plastičnih peletov in poročanju o njih, temelječ na specifičnih nalogah in odgovornostih zaposlenih;

   (c) postopke za obveščanje voznikov, dobaviteljev in podizvajalcev o ustreznih postopkih za preprečevanje, zadrževanje ter čiščenje razsutij in izgub.

PRILOGA II

OBRAZEC ZA LASTNO IZJAVO O SKLADNOSTI

. . . . . .

(ime in naslov gospodarskega subjekta)

na lastno odgovornost izjavljam, da so pri ravnanju s plastičnimi peleti v napravi, ki se nahaja v …… (naslov), z registracijsko številko (če je na voljo) …… izpolnjene vse zahteve iz Uredbe (EU) 2025/2365 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. novembra 2025 o preprečevanju izgub plastičnih peletov za zmanjšanje onesnaževanja z mikroplastiko.

S podpisom te izjave izjavljam, da so bili izvedeni ukrepi iz priložene ocene tveganja, ki je bila izvedena dne …… (datum).

V ……., dne … … 20….

Podpis

PRILOGA III

UKREPI ZA PREVOZNIKE IZ EU IN PREVOZNIKE IZ DRŽAV NEČLANIC EU

Ukrepi, ki jih morajo sprejeti, in oprema, ki jo morajo namestiti prevozniki iz EU in prevozniki iz držav nečlanic EU:

(1) pri preprečevanju: preverjanje, med nakladanjem in razkladanjem ter po tem, ali so pred odhodom iz naprave plastični peleti pravilno odstranjeni z zunanje strani prevoznih sredstev in tovornih zabojnikov ter ali so ob odhodu iz naprave rampe za nakladanje in razkladanje prevoznih sredstev zaprte; jasno obveščanje o zahtevah glede varnega natovarjanja; vizualno preverjanje celovitosti embalaže plastičnih peletov pred prevozom; zagotavljanje uporabe zaščitnih pokrovov npr. na viličarjih ali hidravlični opremi, da se prepreči predrtje embalaže; preprečevanje morebitnega uhajanja med prevozom, na primer z zagotavljanjem, da so prevozna sredstva tehnično ustrezna in da so tovorni zabojniki po potrebi dopolnjeni z ustreznim zapečatenjem; redno čiščenje nakladalnih prostorov, tovornih zabojnikov in priklopnikov, da se čim bolj zmanjša izguba razsutih plastičnih peletov; vizualno preverjanje odprtin in celovitosti nakladalnih prostorov, tovornih zabojnikov in priklopnikov, da se zadrži in čim bolj zmanjša izguba plastičnih peletov pred prevozom in, kolikor je mogoče, med njim, tudi na večmodalnih in železniških terminalih ter v celinskih in morskih pristaniščih;

(2) pri zadrževanju in čiščenju: po možnosti popravilo poškodovane embalaže med prevozom in zadržanje preostalih plastičnih peletov v nakladalnem prostoru; zbiranje razsutih plastičnih peletov v zaprte posode ali vreče za ustrezno odstranitev; odprtje spodnjega jaška/konusa silosa, kadar se plastični peleti prevažajo v cisternah za razsuti tovor šele po vstopu v čistilni prostor; zamenjava obloge posode le na primernih in nejavnih mestih, kjer je mogoče zadržati morebitno razsutje; uradno obveščanje ustreznih organov, kot so mednarodni in nacionalni organi za odzivanje na izredne razmere ali okoljski organi, države članice, v kateri je prišlo do izgube;

(3) oprema na prevoznem sredstvu: vsaj ena prenosna svetlobna naprava, ročno orodje (npr. metle, smetišnice in krtače, vedra, trakovi za popravilo itd.); zaprte zbiralne posode/ojačane vreče za zbiranje.

PRILOGA IV

OBRAZEC CERTIFIKATA O SKLADNOSTI

. . . . . (ime)

z registracijsko številko ……,

akreditiran za obseg …… (oznaka NACE),

po preverjanju naprave gospodarskega subjekta …… (ime), ki se nahaja v …… (naslov), z registracijsko številko (če je na voljo) ……

izjavljam, da naprava izpolnjuje vse zahteve iz Priloge I k Uredbi (EU) 2025/2365 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. novembra 2025 o preprečevanju izgub plastičnih peletov za zmanjšanje onesnaževanja z mikroplastiko.

S podpisom te izjave izjavljam, da:

— je bilo preverjanje opravljeno v skladu z zahtevami iz Uredbe (EU) 2025/2365, vključno s preverjanji na kraju samem, opravljenimi … (datumi),

— rezultat preverjanja potrjuje, da ni dokaza o neizpolnjevanju zahtev iz Uredbe (EU) Uredbe (EU) 2025/2365.

V ……., dne … … 20….

Podpis in žig ali digitalni podpis

PRILOGA V

INFORMACIJE, KI SE PREDLOŽIJO NA PODLAGI ČLENA 10

Škodljivo za okolje – prepreči izgube